
Je velmi zvláštní dozvídat se tolik o francouzské historii v České republice

Erasmovští studenti Annabelle Chiffre a Romain Mailho přijeli na Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy z jihu Francie, z Univerzité Toulouse II – Le Mirail. Patří mezi 25 erasmovských studentů Univerzity Karlovy, kteří se v roce 2009/10 zapojili do doprovodného Erasmus programu Evropa dělá školu (v Evropě známého pod původním německým názvem Europa Macht Schule).

Od zimního semestru 2009/10 studujete na Univerzitě Karlově v rámci programu LLP/Erasmus. Proč jste se rozhodli pro studijní pobyt v Praze a České republice?

Annabelle: Mám-li být upřímná, tak jsem se do Prahy dostala náhodou. Jeden z našich učitelů nám v loňském roce poradil, abychom využili možnosti studovat rok v zahraničí, kterou nám dává program Erasmus. Mluvil o Univerzitě Karlově a Česko-francouzském historickém semináři na Filozofické fakultě v Praze – a tady tedy jsem! Je to skvělá zkušenost. Moje domácí univerzita, Université Toulouse II – Le Mirail, spolupracuje s řadou univerzit v zahraničí – na katedře historie jsou k dispozici tři místa ke studiu na Univerzitě Karlově.

Romain: Pro mě byla Univerzita Karlova první volbou mezi nabízenými erasmovskými partnerskými školami. Má rád toto město a jeho atmosféru. Praha má jedinečné historické dědictví a celá země je velmi krásná – a velmi odlišná od jihu Francie. Jsem rád, že mohu strávit svůj erasmovský rok v Praze – bylo to moje velké přání a snažím se z tohoto pobytu vytěžit co nejvíce.

Vaší hostitelskou katedrou na Univerzitě Karlově je Ústav českých dějin Filozofické fakulty. Víte, že navštěvujete tamější Česko-francouzský historický seminář. Můžete nám představit tento zajímavý program?

Annabelle: Česko-francouzský historický seminář se koná jednou týdně. Při každém sezení nám docent Martin Nejedlý (*vyučující tohoto semináře*) představí jednoho historika, který potom přednese příspěvek k historickému tématu vlastního výběru. Během prvního semestru v semináři přednášeli francouzští historici z univerzit v Lille, Amiens, Paříži, Louvain, Lyonu, Montpellieru nebo z EHESS (*l'École des hautes études en sciences sociales*) v Paříži. Tento předmět je opravdu velmi zajímavý, protože se vždy dozvíme o jiném historickém tématu, řadu z nichž jsme předtím neznali. Student historie se většinou zaměřuje na jedno určité téma nebo epochu. Tyto přednášky nám umožnily dozvědět se o celé řadě dalších, často do té doby neznámých historických problémů.

Romain: Česko-francouzský historický seminář je jeden z nejzajímavějších kurzů, které v Praze navštěvuji, i když musím říct, že je velmi zvláštní dozvídat se tolik o francouzské historii v České republice! V tomto kurzu nám vysokoškolské učitelé z různých francouzských univerzit představují svůj historický výzkum. Myslím, že možnost seznámit se s takovým množstvím různých přístupů k historickému bádání podaných odborníky obohacuje mojí znalost historie. Dozvěděl jsem hodně o různých historických metodách, stejně jako geografických a chronologických souvislostech. Nemyslím si, že bych ve Francii měl podobnou možnost.

Pracujete sami na česko-francouzském historickém projektu? Pokud ano, můžete nám ke svému projektu říct několik slov – pokud ne, jaké je vaše zaměření ve studiu?

Annabelle: Já se zabývám *mémoire* o Guillaumovi de Machaut, francouzském básníkovi 14. století, který byl ve službách českého krále Jana Lucemburského, otce známého Karla IV., římského císaře. Díky básním Guillauma de Machaut jsem se dozvěděla o rytířské kultuře středověké střední Evropy. Zajímá mě problematika vztahů mezi českou a francouzskou šlechtou.

Romain: Na rozdíl od Annabelle mě zajímají více soudobé dějiny než středověk a česko-francouzský historický projekt nemám. Pracuji na projektu k mým nadcházejícím magisterským zkouškám. Jedná se o práci o české integraci v Evropské unii a nových vztazích České republiky k ostatním zemím, především Ukrajině a Rusku. Česká republika je velmi zajímavým předmětem studia – ať se jedná o minulost, současnost nebo potenciální problémy, které může přinést budoucnost.

V zimním semestru 2009/10 jste byli mezi prvními studenty, kteří se zapojili do letošního programu Evropa dělá školu/Europa Macht Schule. Co vás motivovalo k účasti na tomto programu?

Annabelle: Myslím si, že setkáním s mladou generací se člověk může dozvědět více o českých lidech a kultuře. Kromě toho bych se ráda stala učitelkou, a tak pro mě účast na programu byla ideální příležitostí, jak se dozvědět více o této profesi. Také jsem se tento rok začala učit česky a doufala jsem, že účast v tomto programu mi pomůže zlepšit moje jazykové znalosti.

Romain: Já jsem se chtěl v první řadě dozvědět více o myšlení mladé české generace a vyměnit si s jejími zástupci myšlenky a názory. Vedle toho mi tento program pomohl také zlepšit moji znalost češtiny.

Připravili jste si dva historické projekty, které měly představit vaši zemi, Francii, studentům dvou různých francouzských tříd Obchodní akademie Vlašim. Jak jste si vybrali témata svých projektů? Můžete nám říci několik slov ke každému z nich?

Annabelle: Rozhodla jsem se představit svým studentům Jeanne d'Arc (Johananku z Arku), protože si myslím, že tato historická osobnost a její život je zajímavým tématem pro mladé studenty. Johančin život je svázán s celou řadou významných historických událostí v pozdně středověké francouzské historii; její příběh byl napsán a znovu převyprávěn mnoha historiky a badateli a byl také velkým zdrojem inspirace pro malíře a umělce všeobecně. Připravila jsem si pro svoji třídu PowerPointovou prezentaci o Johance z Arku, do které jsem vybrala různé obrázky dokumentující Johančin život a doprovodila je texty ve francouzštině a češtině (ano, opravdu jsem se snažila!). Myslím, že studenti z mojí třídy si jméno a příběh této francouzské historické osobnosti budou dobře pamatovat.

Romain: Můj projekt se zaměřil na Napoleona Bonaparte. Chtěl jsem nabídnout více než jen standardní biografii, a tak jsem se věnoval historické situaci v celé Evropě této doby. Můj projekt se nezabýval jen Napoleonovým životem, ale také důsledky napoleonské doby pro Francii a jednotlivé evropské země. K vizualizaci problematiky jsem vyhledal snímky obrazů z tohoto období a sestavil je do PowerPointové prezentace, kterou jsem doprovodil krátkými českými vysvětlivkami.

Projekt se dotkl i soudobých dějin, protože jsme se třídou mluvili o současném pohledu na Napoleona v jednotlivých evropských zemích a samozřejmě také České republice. Spíše než jednoduchou prezentaci jsem chtěl žákům nabídnout souhrnný pohled na jedno z nejvýznamnějších historických období v evropské historii a pohled na něj ze současné perspektivy.

Škola, na které se vaše projekty uskutečnily, je situována v regionálním českém městě, Vlašimi. Jak se vám líbilo pracovat ve Vlašimi a jak probíhala spolupráce s partnerskou školou?

Annabelle: Na úvod musím říct, že učitelé a koordinátorka programu ve Vlašimi, Lucie Svobodová, k nám byli velmi vstřícní. Oba jsme ve společnosti učitelky francouzštiny, která se programu účastnila, mohli navštívit celou školu. Mohli jsme si popovídat se studenty a ostatními učiteli o Vlašimi i jejich škole. Koordinátorka projektu se mě zeptala, zda bych chtěla vidět další třídu, která se právě začala učit francouzsky, a to bylo také velmi zajímavé! A i když je Vlašim malé město, je to hezké místo. Bohužel jsem neměla moc času si ho lépe prohlédnout, ale viděla jsem tu svůj první letošní sníh. V budoucnu se do Vlašimi chci vrátit a město si projít jako turista.

Romain: Vlašim je velmi příjemné město, ale hodně se liší od známých turistických cílů v České republice. Pro mě je důležité seznámit se s turisticky méně známými regiony České republiky, protože se domnívám, že masová turistika ničí tradiční českou kulturu a česká specifika. Obchodní akademie Vlašim mě velmi příjemně překvapila. V první řadě nadšením učitelů pro program Evropa dělá školu, ale i sama o sobě, svým dobrým vybavením a vynikajícím učitelským sborem. Je velmi dobré, že takovou školu lze najít i v regionu – studenti ve Vlašimi mají velké štěstí.

Pro většinu vašich žáků jste byli prvními Francouzi, se kterými museli kdy jednat. Bylo těžké s takovými žáky pracovat?

Annabelle: V žádném případě. Většina z nich byla z počátku jen nesmělá – stejně jako já. Ale dali mi některé velmi zajímavé otázky a byli zvědaví a měli zájem o francouzskou kulturu. Jsem ráda, pokud jsem byla první Francouzka, kterou potkali. Doufám, že jsem udělala dobrý dojem a motivovala je, aby pokračovali ve svém studiu francouzštiny. Francouzština je velmi těžký jazyk, obzvláště pokud se ho máte učit na střední škole a musíte se vedle toho soustředit na řadu předmětů a máte hodně jiného učení. Setkání s těmito studenty bylo velmi hodnotné.

Romain: Kontakt s těmito studenty pro mě byl opravdu zajímavý. Na začátku byla komunikace obtížná, protože studenti byli nesmělí, ale po první diskuzi začali sami pokládat otázky. Mimochodem, moje třída se skládala z větší části ze studentek – byl v ní jen jeden student! Žáci měli o projekt různě velký zájem, ale většině třídy přišel zajímavý a žáci měli řadu otázek. Pro mě byl tento kontakt s českými studenty velkou zkušeností.

Vím, že vaše projekty měly velký úspěch a škola vás požádala, zda byste se mohli v letním semestru vrátit s novým projektem. Víte už, na co se zaměříte tentokrát?

Annabelle: Můj nový projekt bude o Francii, zaměřený na francouzskou kulturu a francouzské zvyky. Moji žáci měli velký zájem o francouzský životní styl (myslím, že především o životní styl mladých Francouzů!). Nejspíš jim přichystám spoustu obrázků a možná nějaké video, pokud se mi nějaké zajímavé podaří najít, a vysvětlím jim vše, co budou chtít vědět, o Francii a životě v ní. Z vlastní zkušenosti vím, jak podobný a zároveň odlišný může být život v jiné zemi.

Romain: Přemýšlím o tom, že bych pro svůj nový projekt připravil prezentaci na téma "Různorodá Francie," protože žáci se o Francii hodně zajímali (a také je ve třídě více dívek než kluků). Rád bych jim představil současnou Francii z mnoha různých úhlů. Přál bych si nabídnout nikoli tradiční turistický a často surreálný pohled na moji zemi, ale představit jim skutečnou Francii. Je to velký úkol, ale myslím, že je to důležité pro kulturní rozvoj studentů.

Musím vás pochválit za nadšení, které věnujete tomuto programu. Pokud se nepletu, tak v letním semestru budete učit ještě na další partnerské škole programu Evropa dělá školu/Europa macht Schule v Kralupech nad Vltavou – tentokrát by se mělo jednat o anglický projekt pro výuku dějepisu. Baví vás učit nebo pro vás Evropa dělá školu znamená především možnost setkávat se s českými lidmi mimo univerzitu?

Annabelle: Myslím, že trochu od obojího. Já bych se ráda stala učitelkou, a tak je to pro mě ideální příležitost, jak si ještě jednou vyzkoušet svoje budoucí zaměstnání. Ale je to také dobrá příležitost, jak se setkat s českými lidmi, protože žijeme v jejich zemi a snažíme se sdílet jejich řeč, zvyky a kulturu. Když se setká český a erasmovský student, je to vždy zajímavé setkání, ale je převážně formální, protože je omezené na fakultní nebo erasmovské prostředí. Potkáte-li se s jinými českými lidmi, položí vám jiné otázky a budou mít jiné názory než vaši univerzitní známí. Samozřejmě to ale záleží na lidech – čeští studenti se mohou stát kamarády.

Romain: Stejně je to i pro mě. Baví mě učit a také se setkávat s novými lidmi. Tento program je velmi dobrou příležitostí pro studenty, kteří chtějí získat učitelskou praxi díky nutné orální prezentaci před studenty jiné než vaší země. Také souhlasím s Annabelle, že kontakt mezi erasmovskými studenty a českými lidmi je většinou velmi omezený. Většina erasmovských studentů téměř nepřijde do styku s lidmi jejich hostitelské země, a to je opravdu špatné! Program Evropa dělá školu je z jedné strany unikátní šancí, jak získat novou studijní zkušenost, a z druhé strany možností získat sociální zkušenost, která je pro mě nejdůležitější částí mého erasmovského studijního pobytu.

Většina erasmovských studentů, které znám, si při odjezdu z České republiky stěžuje, že nezná téměř žádné Čechy. To se vám dvěma, myslím, nestane?

Annabelle: Velkým problémem erasmovských studentů je fakt, že drží pospolu. Také naše kolej neubytovává zahraniční a české studenty dohromady. Není tedy vůbec jednoduché, seznámit se s českými lidmi. Naštěstí se mi ale s Čechy seznámit podařilo. Mé první kontakty vznikly díky Česko-francouzskému historickému semináři – spřátelila jsem se tam s několika českými studenty. Také si myslím, že zůstaneme v kontaktu s koordinátorkou ve Vlašimi, Lucíí, která byla velmi milá a nápomocná. Kromě toho jsem se spřátelila také se svými dvěma partnery na jazykovou výměnu, tandem. A může se vám i stát, že se seznámíte s Čechy i náhodou – například během cestování Českou republikou.

Romain: Osobně se snažím přijít do kontaktu s českými lidmi na všech možných místech, už jen proto, že jsem v České republice. Ale Annabelle to shrnula dobře – erasmovští studenti nemají úzké kontakty s místními lidmi. Nemyslím si, že by to byl problém univerzity nebo toho, že se jedná o erasmovské studenty – závisí to pouze na motivaci studentů objevovat jejich hostitelskou zemi.

Od svého příjezdu do Prahy v září 2009 jsem se seznámil s celou řadou českých lidí, především studentů z Česko-francouzského historického semináře, ale také s lidmi z programu jazykové výměny, tandemu. Česká republika je velmi krásná země a já jsem zde, abych se seznámil s její historií, jazykem a samozřejmě také jejími obyvateli!

Děkuji za rozhovor
Ivana Herglová
(za Erasmus Club FF)

Evropa dělá školu/Europa Macht Schule je dobrovolnický program zaměřený na Erasmus studenty, kteří se chtějí stát učiteli nebo mají zájem se setkávat s mladými lidmi svojí hostitelské země mimo univerzitní půdu. Program vznikl v roce 2006 z iniciativy německých vysokoškolských studentů a mladých absolventů; do České republiky se rozšířil v roce 2008/9. Program má za cíl umožnit žákům základních a středních škol setkání s mladými Evropany, kteří studují v jejich zemi. Účastníci projektu z řad erasmovských studentů pro tato setkání připraví projekt, který má za úkol nějakým způsobem představit jejich vlast.

Na Univerzitě Karlově program zajišťuje Erasmus Club Filozofické fakulty, jehož členové doprovází studenty do škol ve funkci tlumočnicků, pokud projekt není zařazen přímo do jazykového vyučování. V roce 2009/10 má program 4 partnerské školy – od roku 2008/9 pokračuje spolupráce se Základní uměleckou školou Olešská, Praha 10 (pobočkou U Nových vil) a nově funguje spolupráce se Základní školou K Milíčovu, Praha 4, Základní školou Třebízského, Kralupy nad Vltavou a Obchodní akademií Vlašim, kde své projekty uskutečnili i Annabelle Chiffre a Romain Mailho.